

મેસર્સ સી. ડી. શાહ એન્ડ કો. કૃત

—: ત્રિવેદી :—

પ્રાવેશિકાના અર્થ.

જેની અંદર મૂળાક્ષર, મૂળાક્ષર લખવાનો ક્રમ બે
અક્ષરના શબ્દ, ત્રણ અક્ષરના શબ્દ, બાલકાચી,
આંક, અર્થ, કથિતાની સમજૂતી, ઉચિત.
તથા બાદ કરવાનો કોડો. **R.N. 166**

30 MAR 1931

Publisher—D. N. Shah.

Gandhi Chowk—Surat.

આ પુસ્તક સને ૧૯૧૭નું ૨૫મા એક મુદ્રણ રજીસ્ટર થાયું છે.

સાલ અગ્રન્ટ :—ઈશ્વરશાહ મગનલાલ મોતીશાહ શાહ.
શાહપોર—સુરત.

અપનાર :—ગે વિન્ડે હાથિભાઈ નાયક
અપવાદ :—શ્રી અનાવિલ બંધુ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ,
બરાનપુરી ભાગળ, ભાલવાળી પોળ—સુરત.

સંવત ૧૯૮૬] કિંમત રૂ. ૦-૩-૦ [સને ૧૯૩૦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગાંધી કોપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૬૫૩

શાંતિક

શ્રી જે. સી.

પુસ્તકનું નામ પ્રાચીન ગ્રંથો અર્થ

વિષય ગ્રંથ : ૧૫૬૫૩ : ૧૫૬૫૩ : ૧૫૬૫૩

૧૮૬૪૩

ત્રિવેદી

અમદાવાદ

વિદ્યાગ્રંથ

ગ્રંથાલય

ગુજરાતી ગ્રંથોપાધિકાર-સંચાલક

પ્રાવેશિકાની અર્થ.

મૂળાક્ષર શિખવવાનો ક્રમ.

ક, ફ,	ગ, છ, ઝ,	ટ, ઢ, ઢ, ઠ,	દ, ઇ, ઘ, ધ,
ન, ત, મ, ભ,	પ, ષ, થ, ય, વ, બ, ખ,		
ર, ચ, સ, જ,	લ, ળ, જ, ક્ષ,		

અક્ષરમાળા.

ક, ખ, ગ, ઘ, ઙ, ચ, છ, જ, ઝ, ઞ, ટ, ઠ,
ડ, ઢ, ળ, ત, થ, દ, ધ, ન, પ, ફ, બ, ભ,
મ, ય, ર, લ, વ, શ, ષ, સ, હ, ળ, ક્ષ, જ,

બે અક્ષરના શબ્દો.

કંઠ	ખડ	ગજ	તજ	નખ	મગ	રજ
કઠ	ખલ	ગણ	તડ	નટ	મઠ	રડ
કફ	ખપ	ગઢ	તર	નવ	મણ	રથ
કર	ખસ	ગપ	તલ	નસ	મર	રસ

ત્રણ અક્ષરના શબ્દો.

અસલ	અડસ	જનમ	બગલ	વચન	હરણ
અક્ષર	અલમ	જણસ	બરડ	વતન	હરફ
અડદ	અપળ	જમણ	બદન	વરખ	હરખ
અદલ	અમન	જસત	બરફ	વરસ	હઝમ

બારાક્ષરી.

ધ્+અ=ધ	ઞ	ઝ	ટ	ઠ	ડ	ઢ	થ	દ	ધ	પ	ભ	ય	લ	સ
ધ્+આ=ધા	જા	ઝા	ટા	ઠા	ડા	ઢા	થા	દા	ધા	પા	ભા	યા	લા	સા
ધ્+ઇ=ધિ	જિ	ઝિ	ટિ	ઠિ	ડિ	ઢિ	થિ	દિ	ધિ	પિ	ભિ	યિ	લિ	સિ
ધ્+ઈ=ધી	જી	ઝી	ટી	ઠી	ડી	ઢી	થી	દી	ધી	પી	ભી	યી	લી	સી
ધ્+ઉ=ધુ	જુ	ઝુ	ટુ	ઠુ	ડુ	ઢુ	થુ	દુ	ધુ	પુ	ભુ	યુ	લુ	સુ
ધ્+ઊ=ધૂ	જૂ	ઝૂ	ટૂ	ઠૂ	ડૂ	ઢૂ	થૂ	દૂ	ધૂ	પૂ	ભૂ	યૂ	લૂ	સૂ
ધ્+એ=ધે	જે	ઝે	ટે	ઠે	ડે	ઢે	થે	દે	ધે	પે	ભે	યે	લે	સે
ધ્+ઐ=ધૈ	જૈ	ઝૈ	ટૈ	ઠૈ	ડૈ	ઢૈ	થૈ	દૈ	ધૈ	પૈ	ભૈ	યૈ	લૈ	સૈ
ધ્+ઓ=ધો	જો	ઝો	ટો	ઠો	ડો	ઢો	થો	દો	ધો	પો	ભો	યો	લો	સો
ધ્+ઔ=ધૌ	જૌ	ઝૌ	ટૌ	ઠૌ	ડૌ	ઢૌ	થૌ	દૌ	ધૌ	પૌ	ભૌ	યૌ	લૌ	સૌ
ધ્+અં=ધં	ઞં	ઝં	ટં	ઠં	ડં	ઢં	થં	દં	ધં	પં	ભં	યં	લં	સં
ધ્+અઃ=ધઃ	ઞઃ	ઝઃ	ટઃ	ઠઃ	ડઃ	ઢઃ	થઃ	દઃ	ધઃ	પઃ	ભઃ	યઃ	લઃ	સઃ

અભલુ=મચ્ચાંતે પહેર-
વાનું ઘુંટણ સુધીનું
કપડું

દખ્ખુ=એવડો પૈસો
પવાલુ=પાણી પીવાનું
વાસણ

તપેલી=રાંધવાનું વાસણ
નગાડું=મેટો દોલ
રથ=ચાર પૈડાની ધુમટ
વાળી ગાડી

લખોટો=મંજો
ધનુષ=મારવાનું ઓગ્ગર
ફળ=જમીન ખેડવાનું
ઓગ્ગર

ફળ=મેવો
વહાણુ=પાણીમાં તરતું
માલ લઈ જવા લાવ-
વાનું સાધન

ઋપિ=તપસ્વી
એડી=પગના તળીઆનો
પાછલો ભાગ

ઓસીકું=માથા નીચે
મૂકવાનો તકીઓ

અંગરખું = કેંસવાળો
ડગલો

ઓસડ=દવા
હોઠ=મોંતું ઢાંકણ
આરસી=મોં જોવાનો
આયતો

ગિન=થેરાના વાગ
ધડીઆળ=વખત જાણુ-
વાનું ચંત્ર

ખુરશી=નેતરનો અંદે-
લવાનો બાજુ

થાળી=જમવાનું વાસણ
દૂધી=શાકનું નામ
મૂળો=શાકનું નામ

મામા=માના ભાઈ
કાકા=જાપના ભાઈ

માસા=માની બહેનનો વર
માસી=માસાની વહુ;
માનીબહેન

કાકી=કાકાની વહુ
ભાભી=ભાઈની વહુ

મામી=મામાની વહુ
ઉંદર, થોડો, થોડું,

ગધેકું, ગિંટ, હરણ,
ટદું, ગાય, બિલાડી,
હાથી, શિયાળ, વર,
બગદ, સસડુ, બકરી,
કુતરો=ચોપગા પ્રાણીના
નામ

ચકલી=એ પગને બે પાં-
ખનું પ્રાણી.

સમડી, શાહમૃગ, કચુતર=
બે પગને બે પાંખનાં
પ્રાણી.

છયળ, મંકોડો=છ પગ-
વાળાં જીવડાં
વડ=ટેટા ફળના ઝાડનું
નામ

આંખ=જોવાની દ્રષ્ટિ
હાથેલી=પંજનો આગ્રો
ભાગ

ધુંટણુ=પગનો જાંગને
નજાને જોડનારો ભાગ
વાંસો=ખરડો

લેંધી=કમરથી પગ સુધીનું
પહેરવાનું કપડું

૪] બાળગરબાવળી ને સુંદરશુક્રત પહેલીના અર્થ ૦-૨-૦

ધીતીઉ=કમરથી પગ	ચાદો=ચંદ્રમા	રાખવાનાં ધરમાં
સુધ્રી પહેરવાનું	ચોપડી=પોથી	લાવે છે=ગમે છે; સારાં
દોર=ચોપગાં પ્રાણી	ગુલાબ, કમળ=કુલતું નામ	લાગે છે
પાંદડું=પાંતરું	પતંગીઉં=ઉડતું જીવડું	તીણી=અણીવાળી
વાળું=વગાડવાનું યંત્ર	વાધ=ફાડીખાનારું ચાર-	ધાલવી=મૂકવી
દુઃખ=આબદા; ખેચેની	પગુ પશુ	પાઠ ૩ જો.
સુખ=મજા; આનંદ	મરચું=તિખાશવાળી	ટપાલી=કાગળ વહેંચ-
દુંટી=પેટને કલેજાં	ખાવામાં આવતી ચીજ	નાર સિપાઈ
વચ્ચેનો ભાગ	ધઉં, ચોખા=અનાજનું	ટપાલ=કાગળ
ખાંચ=હાથ ઢાંકવાનું લૂધડું	નામ	કમરે=કેડે
ચીલડાં, વેગણ, પાપડી=	અંગુઠો=આંગળાની પહે-	ગોઠવીને=એક પછી એક
શાકનાં નામ	લાંતું ખુટું નાનું ને	મૂકીને
લવોંગ=તેજનાનું નામ	પહોળું આંગળું	પટો=કમરે ખાંધવાનો
અંજીર, દારૂમ, નારંગી,	પાઠ ૧ લો.	ચામડાનો કે સુતરનો
ખોર, તડખુચ, ફણસ,	સૂરજ=સૂર્ય; દિવસે આ-	પટો
જમરખ, રાયણ, અન-	કાશમાં દેખાય છે તે	પાઠ ૪ થો.
નાસ, દરાખ=ફળનું નામ	ચળકે છે=અજવાળું	ખૂખ=ખલુ
લાલ, લીલો, પીળો,	આપે છે	ખોંખારે છે=ખોલવા
ગુલાબી, ઘોળો, ભૂરો,	ગમે છે=પસંદ પડે છે	જેવું કરે છે.
કાળો, વાદળી=રંગનું	રોજ=દરરોજ; હંમેશાં	મજખૂત=જખરા; જોર-
નામ	ભાગે છે=દેખાય છે	વાળા
પોપટ, કાગડો=પક્ષીનું	પાઠ ૨ જો.	પાઠ ૫ મો.
નામ	પાંજરામાં=પોપટને	સાંજ=રાત પડવાનો

વખત
પડી=થઇ
બાગ=મોટી વાડી
મઝા=ગમત
હંડક=હંડી; ટાઢ
વાસ=ગંધ
જલદી=વહેલો

પાઠ ૬ ટો.

ઉભણી=મીઝબાની;
ભેગાં મળી ખાવું
વાડી=નાના બાગ જેવું
કરેલું હોય તે
ગમે છે=સારું લાગે છે
ફળ=કેરી, કેળાં, દાડમ
વગેરે

પાઠ ૭ મો.

ચાંદની=ચાંદાનું અજ-
વાળું.
મઝા=ગમત, આનંદ
મઝેની=સારી, શોભીતી
કિનારો=નદીનો કાંઠો
રળીઆમણાં=સુંદર;
મઝાનાં

ખીલે છે=ધણી સારી

પડે છે

ચાંદલીઓ=ચાંદો

સુંદર=મઝાનો

પાઠ ૮ મો.

ભરાઈ જાય=સંતાઈ

જાય

પાળીશું=ધરમાં રાખીશું

તે ખવડાવીશું

ભસે છે=ભૂં ભૂં કરી

ખોલે છે

કેળવવાથી=શીખવવાથી

દેખી=જોઇ

હોશિયાર=ચાલાક; ઝટ

શીખે એવાં

પાઠ ૯ મો.

નિશાળ=લેણવાની જગ્યા

શેરી=મહોલો, ફળીઉં

લેણ છે=શીખે છે

મન થાય=ગમે છે

મહેતાજી=ગુરુજી; મારતર

કસરત=શરીર જમ્મરું

થાય એવી રમત

ખાપુજી=ખાપાજી

હેત=વહાલ

હોંસ થાય=મન થાય;

ગમે છે

પાઠ ૧૦. મો

વરઘોડો=વર પરણવા

જાય ત્યારે વાંજ

વગેરે વાગતાં જાય

છે તે

નિશાન=વાવટો; મોટી

ધન

ડંકો=ઘોડાં પર નગાર

મૂકી વગાડે તે

સાંજન=વરઘોડામાં આ-

વેલા લોકો

ધણું મોટું=ખૂબ

વરરાજન=ઘોડા પર બેસી

પરણવા જાય છે તે

વર;

શોભે=સારો લાગે

પાછળ=પછવાડે

પાઠ ૧૧ મો.

આકાશ=ગગન; જે છાપ

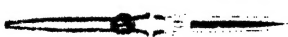
રાથી ઉંચે દેખાય તે
વાદળાં=આકાશમાં વર-
સાદ આવવા પહેલાં
થાય છે તે
અધાર્શ=દેખાય નહિ
એવું; રાત જેવું
વરસાદ=વાદળમાંથી
પાણી આવે તે
પાઠ ૧૨.
વાદળાં ગયાં=આકાશ
એકબીજાં થયું
ઋતુ=હવા પાણી
શિયાળો=રાહના દિવસ
એમાસું=વરસાદનાદિવસ
નજીક=પાસે
તપાસજે=ધ્યાન રાખજે;
સંભાળજે
ખસવાનું=આધે જવાનું
પાઠ ૧૩.
ઉનાળો=તાપ પડે તે
દિવસો
ખમાતાં=પહેરાતાં
કાવે છે=સારાં લાગે છે

મન થાય=ગમે
મજેના=સારાં ગમે એવાં
ભોગરા=ઉનાળામાં સફેદ
રંગે જે ઘુલ થાય છે તે
મઝા=ગમત
(૧) ઇશ વિષે.
આસપાસ=ચારે બાજુ
આકાશમાં=ગગનમાં;
ખાલી જગામાં
હૈયામાં=મનમાં
ખાસ=નજીક
સરોવર=મોટું તળાવ
નદી=તાપી, રેવાછ,
ગંગાછ વગેરે
કુઝર=ખલુ ઉંચા ઉંચા
ટેકરાની હાર
ઇશ=ભગવાન
વાસ=રહેઠાણ, રહેવાની
જગા
છાતીમાની=કોઈ ન જાણે
એમ
કદી=કોઈ વખત
ધડીએ=કરીએ

ધાટ=વિચાર
જગતો તાત=ભગવાન
ભળિયે=ભજન કરીએ
નિત=દરરોજ
(૨) પોપટ વિષે.
મીઠાં ખોલ=કાનને સારાં
લાગે એવાં ખોલ
સુણતાં=સાંભળતાં
ઉંપજે=થાય
હરખ=આનંદ
અતોલ=ધણી
નમણું=નમેણું
ધારે=રાખે
ધણિ=માલિક, શેઠ
ધાક=ખીક; ડર
સરવ=અધા
ઉપજે=પેદા થાય
હેત=વહાલ
અથાગ=ધણું
પાળે=ધરમાં રાખી
ખવડાવે
ભાવથી=હેતથી
કાગ=કાગડો

કોટ=કોક	રીઝાવી=ખૂશ કરી	ખાસ=પૂરું
કાંકલો=કાલો કાપો	ગીત ગાનું=હાલરડાં ગાવાં	હરખાય=ખુશ થાય
(૩) માનુ હેત.	(૪) રખડતો છોકરો	છોળ=પાણીની છાલક
પારાણું=નાના છોકરાને	રખડતો=ભટકતો	જોસ=જોર
સુવાનું ઘોડીઆં જેવું	તોફાન=મસ્તી	જળમાંય=પાણીમાંય
ખાળ=નાનો છોકરો	આડોઅવળો=ગમે ત્યાં	(૫) ઘેર જતાં.
છેક=પૂરેપૂરો	જળે ઉભરાય=ધણુંજ	તાલે તાલે=તાલખંધ
છાનો=રડતો બંધ કરવો તે	પાણી આગ્યું	ડગલાં ભરતાં=પગલાં
દેખી-જોઇ	રેલ=નદીમાં ધણું પાણી	ભરતાં
મહા=મોટી	આવે તે	જલદી=ઉતાવળ
હેતવાળી=વહાલ રાખ-	લલચાય=લાલચ થાય;	હીંડો=ચાલો
નારી	હોંસ થાય	આડાં અવળાં=વાંકા ચુંકા
દયાળી=દયા રાખનારી	કિનારા=કાંઠે	નમન કરીતે=પગે લાગીતે
રાજુ=ખૂશ	પાસ=પાસે	

કવિતાની સમજૂતિ.

(૧) ઇશ વિષે.

ચારે બાજુ આકાશમાં ને આપણા મનમાં તે નક્કી છે. નદી, સરોવર, ડુંગર એ બધાની અંદર ભગવાન રહે છે. (૧) આપણે કોઈનું સાંભળે એવી રીતે વાત કરીએ, ને આપણાં મનમાં કંઈ વિચાર કરીએ, તે ભગવાન જાણે છે. (૨) એ ભગવાન તારું ભજન કરીએ. કેમકે તારું નામ બહુ મોટું છે તારા રોજ ગુણ ગાયા કરીએ તો, અમારાં બધાં દામ થાય છે.

(૨) પોપટ વિષે.

પોપટ પાંજરામાં બેઠો છે, ને સારાં લાગે એવાં બાલો બોલે છે. તે સાંકળીને લોહનાં મનમાં ધણો આનંદ થાય છે. (૧) તેને કોટ ઉપરનું કે કોટ ઉપર કાળો કાપો હોય છે, ને તેનું નાક રાતું, ને નમેલું હોય છે. તે લીલા રંગનો છે. ને પોતાના માલીકની બીક રાખે છે—(૨) તે મીઠું મીઠું બોલે છે, તેથી તેના ઉપર બધાને ધણું હેત આવે છે, તેથી પોપટને હેત રાખી પાળે છે; પણ કોઈ કાગડને પાળતું નથી.

(૩) માનુ હેત.

જ્યારે હું નાનો બાળક હતો, ને પારણામાં સૂતો સૂતો રહતો, તે વખતે મને પૂરેપૂરો કાણુ છાનો રાખતું? વળી મને દુઃખ પડતું તે જોદને કાણુ દુઃખી થતું? ધણું હેતવાળી ને દયાવાળી મા તુંજ—(૧) મને દેખીને તું પૂશ પૂશ થતી, મને રમાડતી, ને સમજાવીને તું રાજી રાજી થતી, અને મારી આગળ કાણુ મીઠાં મીઠાં ગીતો ગાતું? ધણું હેતવાળી ને દયાવાળી મા તુંજ—(૨)

(૪) રખડતો છોકરો.

એક હસમુખ નામનો છોકરો રખડતો હતો તે બહુ મરતી કરતો ને દોડમદોડ કર્યા કરતો—(૧) નિશાળેથી ઘેર જતાં મરજી પડે ત્યાં જતો ને મોટાં માણસના બોલ માનતો નહિ—(૨) એક દિવસ વરસાદથી નદીમાં બહુ પાણી આવેલું તેથી મોટી રેલ આવી તે જોવા તેનું મન લલચાયું (૩) તેથી હસમુખ તરત નદીના કિનારા તરફ દોડી ગયો ત્યાં પાણી વધતું જતું હતું તે જોવામાં તેનું મન ધણું લાગ્યું—(૪) પાણીની ઠંડીથી હસમુખ પૂશ થયો ને વધારે પાણી આવતું જોઈ રાજી થતો ગયો—(૫) તે પાણીમાં આગળ ચાલવા લાગ્યો, તથા તેમાં કૂદકા મારી

ખૂશ થવા લાગ્યો પણ પાણીની છોળના જોરથી તે પાણીમાં ડૂબી ગયો—(૬)

(૫) નિશાળેથી ઘેર જતાં.

ભણવાનું પુરું થયું, તેથી ચાલો ઘેર જઈએ; તાલખંધ પગલાં ભરીને, અહીંથી ઘેર ભણી ચાલો—(૧) ગડખડ કીધા વિના ચાલો, અહીંથી ઘેર ચાલો; સ્લેટ-પેન ને ચોપડી લઈ, આપણે અહીંથી ઘેર ચાલો—(૨) બહારો બહાર કંઈ ગયા વગર ચાલો આપણે ઘેર જઈએ; મંગુસજીને પગે લાગીને, આપણે અહીંથી ઘેર જઈએ.—(૩)

એકથી સો સુધીનું એકમ દશકનું જ્ઞાન

૧	૧૧	૨૧	૩૧	૪૧	૫૧	૬૧	૭૧	૮૧	૯૧
૨	૧૨	૨૨	૩૨	૪૨	૫૨	૬૨	૭૨	૮૨	૯૨
૩	૧૩	૨૩	૩૩	૪૩	૫૩	૬૩	૭૩	૮૩	૯૩
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪	૫૪	૬૪	૭૪	૮૪	૯૪
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫	૫૫	૬૫	૭૫	૮૫	૯૫
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬	૫૬	૬૬	૭૬	૮૬	૯૬
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭	૫૭	૬૭	૭૭	૮૭	૯૭
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮	૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯	૫૯	૬૯	૭૯	૮૯	૯૯
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦

એકથી દશ સુધીમાં ઉમેરવું.

૧+૧= ૨	૧+ = ૩	૧+૩= ૪	૧+૪= ૫	૧+૫= ૬
૨+૧= ૩	૨+૨= ૪	૨+૩= ૫	૨+૪= ૬	૨+૫= ૭
૩+૧= ૪	૩+૨= ૫	૩+૩= ૬	૩+૪= ૭	૩+૫= ૮
૪+૧= ૫	૪+૨= ૬	૪+૩= ૭	૪+૪= ૮	૪+૫= ૯
૫+૧= ૬	૫+૨= ૭	૫+૩= ૮	૫+૪= ૯	૫+૫= ૧૦
૬+૧= ૭	૬+૨= ૮	૬+૩= ૯	૬+૪= ૧૦	૬+૫= ૧૧
૭+૧= ૮	૭+૨= ૯	૭+૩= ૧૦	૭+૪= ૧૧	૭+૫= ૧૨
૮+૧= ૯	૮+૨= ૧૦	૮+૩= ૧૧	૮+૪= ૧૨	૮+૫= ૧૩
૯+૧= ૧૦	૯+૨= ૧૧	૯+૩= ૧૨	૯+૪= ૧૩	૯+૫= ૧૪
૧૦+૧= ૧૧	૧૦+૨= ૧૨	૧૦+૩= ૧૩	૧૦+૪= ૧૪	૧૦+૫= ૧૫

૧+૬= ૭	૧+૭= ૮	૧+૮= ૯	૧+૯= ૧૦	૧+૧૦= ૧૧
૨+૬= ૮	૨+૭= ૯	૨+૮= ૧૦	૨+૯= ૧૧	૨+૧૦= ૧૨
૩+૬= ૯	૩+૭= ૧૦	૩+૮= ૧૧	૩+૯= ૧૨	૩+૧૦= ૧૩
૪+૬= ૧૦	૪+૭= ૧૧	૪+૮= ૧૨	૪+૯= ૧૩	૪+૧૦= ૧૪
૫+૬= ૧૧	૫+૭= ૧૨	૫+૮= ૧૩	૫+૯= ૧૪	૫+૧૦= ૧૫
૬+૬= ૧૨	૬+૭= ૧૩	૬+૮= ૧૪	૬+૯= ૧૫	૬+૧૦= ૧૬
૭+૬= ૧૩	૭+૭= ૧૪	૭+૮= ૧૫	૭+૯= ૧૬	૭+૧૦= ૧૭
૮+૬= ૧૪	૮+૭= ૧૫	૮+૮= ૧૬	૮+૯= ૧૭	૮+૧૦= ૧૮
૯+૬= ૧૫	૯+૭= ૧૬	૯+૮= ૧૭	૯+૯= ૧૮	૯+૧૦= ૧૯
૧૦+૬= ૧૬	૧૦+૭= ૧૭	૧૦+૮= ૧૮	૧૦+૯= ૧૯	૧૦+૧૦= ૨૦

દશક ઉમેરવા

૦+૧=૧૧	૧૦+૧૦+ ૧=૨૧	૧૦+૧ +૧૦+ ૧=૩૧
૧૦+ ૨=૧૨	૧૦+૧૦+ ૨=૨૨	૧૦+૧૦+૧૦+ ૨=૩૨
૧૦+ ૩=૧૩	૧૦+૧૦+ ૩=૨૩	૧૦+૧૦+૧૦+ ૩=૩૩
૧૦+ ૪=૧૪	૧૦+૧૦+ ૪=૨૪	૧૦+૧ +૧૦+ ૪=૩૪
૧૦+ ૫=૧૫	૧૦+૧૦+ ૫=૨૫	૧૦+૧૦+૧૦+ ૫=૩૫
૧૦+ ૬=૧૬	૧૦+૧૦+ ૬=૨૬	૧૦+૧ +૧૦+ ૬=૩૬
૧૦+ ૭=૧૭	૧૦+૧૦+ ૭=૨૭	૧૦+૧૦+૧૦+ ૭=૩૭
૧૦+ ૮=૧૮	૧૦+૧૦+ ૮=૨૮	૧૦+૧૦+૧૦+ ૮=૩૮
૧૦+ ૯=૧૯	૧૦+૧૦+ ૯=૨૯	૧ +૧૦+૧૦+ ૯=૩૯
૧૦+૧૦=૨૦	૧૦+૧૦+૧૦=૩૦	૧૦+૧૦+૧૦+૧૦=૪૦

દશ સુધી બાદ કરવું.

૧-૧=૦	૨-૨=૦	૩-૩=૦	૪-૪=૦	૫-૫=૦
૨-૧=૧	૩-૨=૧	૪-૩=૧	૫-૪=૧	૬-૫=૧
૩-૧=૨	૪-૧=૨	૫-૩=૨	૬-૪=૨	૭-૫=૨
૪-૧=૩	૫-૨=૩	૬-૩=૩	૭-૪=૩	૮-૫=૩
૫-૧=૪	૬-૨=૪	૭-૩=૪	૮-૪=૪	૯-૫=૪
૬-૧=૫	૭-૨=૫	૮-૩=૫	૯-૪=૫	૧૦-૫=૫
૭-૧=૬	૮-૨=૬	૯-૩=૬	૧૦-૪=૬	
૮-૧=૭	૯-૨=૭	૧૦-૩=૭		
૯-૧=૮	૧૦-૨=૮			
૧૦-૧=૯				

ડમ્બેલ્સની રૂલ.

તૈયાર કહેતાં તૈયાર થવું. ચાલો કહેતાં સીધા ઉભા રહેવું.

રમત ૧—૧) બેઉ હાથ સામે. ૨) ખભે. (આમ આઠ સુધી)

રમત ૨—૨) તૈયાર—જગૃત થવું, ચાલો—ડમ્બેલ્સ હાથમાં લઈ ઉભા રહેવું. (૧) બંને હાથ ખભાની સીધાણુમાં (મુઠ્ઠી આકાશ તરફ ચત્તી રાખવી.) (૨) બંને હાથ ખભા ઉપર અડાવવા, ૩, ૫, ૭ એક પ્રમાણે ૪, ૬ બે પ્રમાણે. આઠે જમીનપર મૂકી દેવા.

રમત ૩—તૈયાર ઉપર મુજબ ચાલો—ઉપર મુજબ (૧) બંને હાથ માથાની સીધાણુમાં કાનની લગોલગ ઉંચા રાખવા. (૨) ખભે અડાડવા. ૩, ૫, ૭ એક પ્રમાણે. ૪, ૬ બે પ્રમાણે. આઠે જમીનપર મૂકી દેવા.

રમત ૪—(૨ જ થી ઉલટી.) તૈયાર અને ચાલો રમત ૧ લી મુજબ. (૧) હાથ ખભાની સીધાણુમાં સીધા પણ મુઠ્ઠી જમીન તરફ રાખવી (૨) બગલમાં અડાડવા. ૩, ૫, ૭ એક પ્રમાણે ૪, ૬ બે પ્રમાણે, આઠે જમીન પર મૂકી દેવા.

રમત ૫—(૩ જ ઉલટી) તૈયાર અને ચાલો રમત ૧ લી મુજબ. (૧) બંને હાથ માથાની સીધાણુમાં સીધા ઉંચા પણ મુઠ્ઠી બહારની બાજુએ. (૨) ખભાની સીધાણુમાં હાથ સીધા, ૩, ૫, ૭, એક પ્રમાણે. ૪, ૬ બે પ્રમાણે. આઠે જમીન પર મૂકી દેવા.

સમાપ્ત.

ત્રિવેદિ વાચનમાળા.

પ્રાવેશિકાના અર્થ	૦-૩-૦
પુ. ૧ લાના	૦-૪-૦
પુ. ૨ જાના	૦ ૫-૦
પુ. ૩ જાના	૦-૬-૦
પુ. ૪ થાના	૦-૭-૦
પુ. ૫ માના	૦-૮-૦
પુ. ૬ કાના	૦-૯-૦
પુ. ૭ માના	૦-૧૦-૦
વિદ્યાપીઠ પુ. ૨જાના	૦-૪-૩
ચોર્ચાસી તા. નકશો	૦-૩-૦
સુરત શહેરનો	૦-૪-૦

(સ્વ૦) છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

બાળવર્ગ મુખ્યગણિત શિ.	૦-૧-૬
ધો. ૧ લાનો	૦-૧-૯
ધો. ૨ જાનો	૦-૨-૦
ધો. ૩ જાનો	૦-૨-૬
ધો. ૪ થાનો	૦-૪-૦
ધો. ૫ માનો	૦-૪-૦
બાળપોથીનો ડિક્ટે. શિ.	૦-૨-૦
ધો. ૧ લાનો	૦-૨-૬
ધો. ૨ જાનો	૦-૩-૦
ધો. ૩ જાનો	૦-૩-૦
ધો. ૪ થાનો	૦-૪-૦
ધો. ૫ માનો	૦-૪-૦
કન્યા પુ. ૧ લાનો	૦-૩-૦
ત્રિવેદી, પુ. ૧ લાનો	૦-૩-૦

વર્નાકુલર રેકર્ડ બુક

બાળવર્ગની નો.	૦-૨-૦
પહેલીના અર્થ—	૦-૨-૬
બીજાના	૦-૪-૦
ત્રીજાના	૦-૫-૦
ચોથીના	૦-૭-૬
પાંચમીના	૦-૮-૦
છઠ્ઠીના	૦-૯-૦
સાતમીના	૦-૧૦-૦
કન્યા ૧જીના	૦-૪-૦
કન્યા ૨જીના	૦-૫-૦
કન્યા ૩જીના	૦-૭-૦

સુરત શહેરનો બૂગોળ શિ.	૦-૩ ૦
ચોર્ચાસી તાલુકાનો	૦-૨-૦
સુરત જીલ્લો નો	૦-૩-૦

પ્રશ્નોત્તરમાળા.

ગુજરાત પ્રાંતની સા. ભૂ.	૦-
મુખ્ય ઈલાકાની ભૂ.	૦.
હિંદુસ્તાનની ભૂ	૦-
ગુજરાતની વા. ઇતિ. રસિક	૦-
સુધિજ્ઞાન ધો. ૨ જાનો	૦-
સુરત જિલ્લાનો નકશો	૦-
અંગગણિતના મનોચત્ર	૦-૧
સુંદર છટ્ટ પહેલીના અર્થ	૦-૧
બાળ ગરબાવળીની નોટ	૦-૨

